

Udskriftsdato: 18. december 2025

2016/1 BSF 60 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om afkortning af lange skoledage

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 31. januar 2017 af Jakob Sølvhøj (EL), Peder Hvelplund (EL), Henning Hyllested (EL), Bruno Jerup (EL), Christian Juhl (EL), Søren Egge Rasmussen (EL), Pernille Skipper (EL), Søren Søndergaard (EL), Finn Sørensen (EL) og Nikolaj Villumsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om afkortning af lange skoledage

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af oktober 2017 at fremsætte et lovforslag om en afkortning af de lange skoledage, der blev indført med folkeskolereformen i 2013.

Bemærkninger til forslaget

Enhedslisten ønsker med dette forslag at overlade beslutningen om skoledagens længde til den enkelte kommunalbestyrelse, så kommunerne fortsat skal bevilge skolerne økonomi svarende til det timetal, der er fastsat i folkeskolelovens § 14 b, men hvor kommunalbestyrelsen kan vælge at reducere det faktiske undervisningstimetal. De sparede midler skal anvendes til at udvide lærernes tid til forberedelse og andre opgaver og til at udvide åbningstiderne i fritidsordninger og klubber, så disse kan åbnes tidligere, når skoledagen for de mindste elever afkortes.

Med folkeskolereformen i 2013 blev det besluttet, at skoleelever skulle gå længere tid i skole. Det betyder, at et skoleår på 40 uger giver en fordeling af timer, hvor de mindste elever (børnehaveklasse – 3.-klasseelever) skal gå 30 timer i skole om ugen, 4. -6. klasser skal gå 33 timer i skole om ugen, og 7. -9. klasser skal gå i skole 35 timer om ugen.

De lange skoledage har påført folkeskolen alvorlige problemer, og modstanden mod udvidelsen af skoledagen har været voksende blandt børn og forældre siden reformens ikrafttræden.

Oplevelsen af trætte børn, der har et alt for ringe udbytte af undervisningen sidst på dagen, er kendetegnende for kritikken af de lange skoledage, der samtidig har betydet, at mange børn har måttet opgive deres fritidsaktiviteter, fordi skoledagen slutter for sent. Der er blevet satset på kvantitet i form af flere timer frem for kvalitet ved velforberedt undervisning, hvilket må antages at være en medvirkende årsag til, at mange forældre vælger folkeskolen fra til fordel for de private skoler.

Den negative effekt af de lange skoledage er blevet forstærket af den måde, de ekstra undervisningstimer er blevet finansieret på. Merudgifterne til den forlængede skoledag er for hovedpartens vedkommende finansieret gennem lovindgrebet i lærernes overenskomst i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2013. Herudover blev der fundet midler til finansieringen ved at reducere åbningstiden i fritidsordninger og klubber, der typisk blev reduceret, så det modsvarede den længere skoledag.

En udvidelse af lærernes undervisningstimetal var således en økonomisk forudsætning for folkeskolereformen, og konsekvensen heraf var en afkortning af lærernes tid til forberedelse af undervisningen. Denne forringelse har uundgåeligt haft en negativ indvirkning på undervisningens kvalitet og har medført, at også mange lærere har fravalgt folkeskolen.

Hvis en afkortning af de lange skoledage skal øge kvaliteten af undervisningen, er det vigtigt, at hovedparten af de midler, der spares ved at skære i elevernes timetal, fastholdes til anvendelse i folkeskolens undervisning, så der bliver økonomisk råderum til at udvide lærernes tid til forberedelse. Enhedslisten mener, at de konkrete aftaler herom må indgås mellem overenskomstens parter. Den resterende del af de sparede midler ved skoledagens afkortning skal anvendes til at genetablere åbningstiden i fritidsordninger og klubber.

Lovforslaget skal således indeholde en binding af de midler, der spares ved en afkortning af skoledagen. Det kan gøres ved at overlade beslutningen om skoledagens længde til den enkelte kommunalbestyrelse, så kommunerne fortsat skal bevilge skolerne økonomi svarende til det timetal, der er fastsat i folkeskolelovens § 14 b, men hvor kommunalbestyrelsen kan vælge at reducere det faktiske undervisningstimetal med f.eks. 5 timer om ugen.

De sparede midler skal anvendes til at udvide lærernes tid til forberedelse og andre opgaver og til at udvide åbningstiderne i fritidsordninger og klubber, så disse kan åbnes tidligere, når skoledagen for de mindste elever afkortes. Dermed sikres det, at afkortningen af skoledagen ikke resulterer i en besparelse på udgifterne til folkeskolen, ligesom der ikke vil være ekstra omkostninger for kommunerne forbundet med lovforslaget. Kommunalbestyrelsen skal – med de samme bindinger – kunne overlade beslutningen om skoledagens længde til skolebestyrelsen på den enkelte skole.

I betragtning af de store problemer, som folkeskolereformens lange skoledage har skabt for folkeskolen,

forudsættes det, at udformningen af nye bestemmelser om skoledagens længde drøftes grundigt med alle folkeskolens parter forud for fremsættelsen af lovforslaget.

Skriftlig fremsættelse

Jakob Sølvhøj (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afkortning af lange skoledage.

(Beslutningsforslag nr. B 60)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.